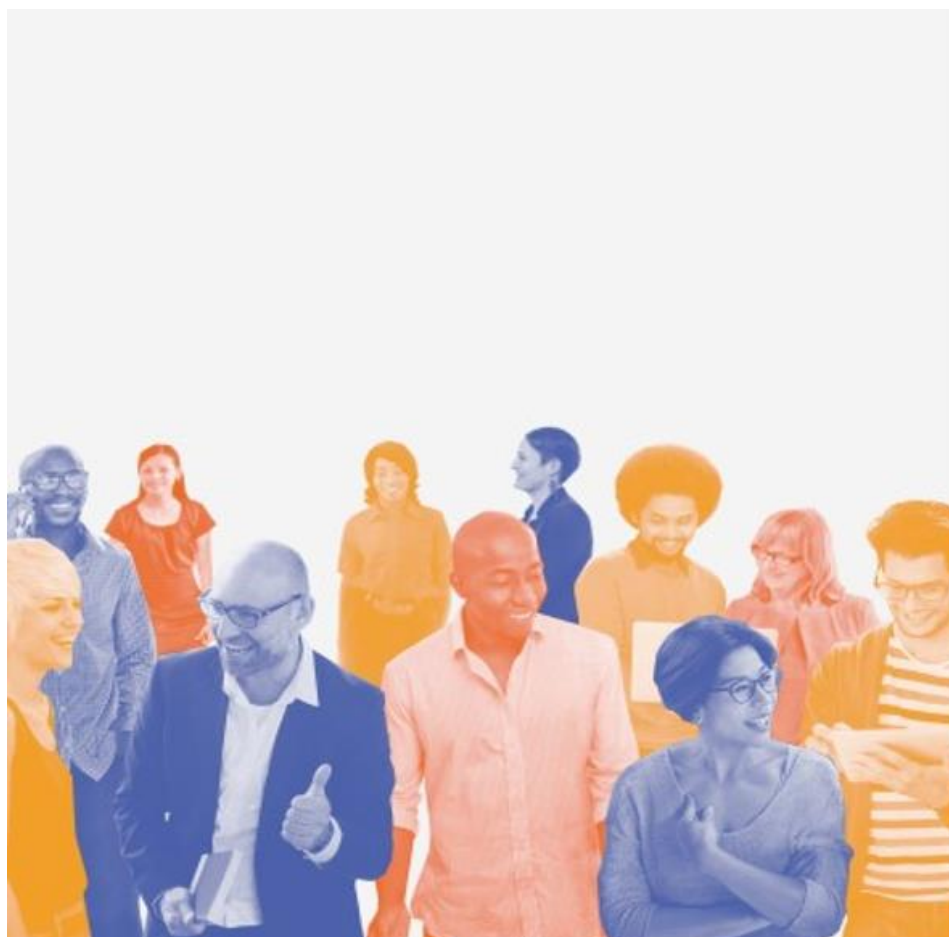

Evropská panelová diskuse občanů na téma plýtvání potravinami

První setkání

16.–18. prosince 2022

#FoodWasteEU

1. Shrnutí

Evropská panelová diskuse občanů na téma plýtvání potravinami sestává ze tří setkání 150 náhodně vybraných občanů. První setkání se konalo od 16. do 18. prosince 2022 v Bruselu a bylo na něm představeno téma panelové diskuse, jakož i její kontext. Občané se spolu seznámili a byli poučeni o pravidlech konstruktivní diskuse. Poté se ponořili do problematiky plýtvání potravinami v Evropě a pokusili se jí porozumět. Zástupci Evropské komise společně s externími řečníky pomohli občanům k lepšímu porozumění postupům a opatřením, které mohou vést ke snížení plýtvání potravinami. Kromě toho také osvětlili překážky, výzvy a dilemata, jakož i související přínosy a příležitosti. Cílem prvního setkání bylo přijít s různými nápady a shromáždit postupy, které občané považují za nejslibnější, aby se o nich mohlo dále diskutovat během nadcházejících setkání.

První den (pátek)

V pátek občany přivítala hlavní moderátorka a zástupkyně Evropské komise: generální ředitelka Pia Ahrenkilde Hansenová, místopředsedkyně Evropské komise Dubravka Šuicová a komisařka pro zdraví a bezpečnost potravin Stella Kyriakidesová. Zdůraznily význam panelové diskuse občanů a úlohu EU při řešení problémů spojených s plýtváním potravinami. Hlavní moderátorka provedla občany programem jak prvního setkání, tak následujících setkání. Po absolvování několika seznamovacích her občané vyplňovali stručný online dotazník, který jim pomohl se lépe ponořit do tématu plýtvání potravinami. Aby byli občané dobře připraveni na následné diskuse, zástupkyně vedoucího oddělení pro dialogy s občany Generálního ředitelství Evropské komise pro komunikaci, Gaëtane Ricard-Nihoulová, jim krátce představila orgány EU, jakož i rozhodovací a legislativní proces. Poté jim vedoucí týmu oddělení pro strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“ Generálního ředitelství Evropské komise pro zdraví a bezpečnost potravin, Anne-Laure Gassinová, detailně představila téma plýtvání potravinami. Téma dále rozvedl Gyula Kasza, koordinátor projektu Maradék Nélkül („Beze zbytku“), maďarského národního programu pro předcházení plýtvání potravinami, a docent na maďarské Univerzitě veterinárního lékařství, a Toine Timmermans, manažer programu Udržitelné potravinové řetězce na univerzitě ve Wageningenu. Věnovali se především těmto otázkám: 1. O jaký problém se jedná? 2. Co můžeme dělat? Kromě toho si účastníci pátečního setkání vyslechli také prezentace panelu odborníků a specialistů z veřejného i soukromého sektoru (působících v oblasti potravinového řetězce, ve výzkumu či v nevládních organizacích) na téma plýtvání potravinami. Prostřednictvím on-line průzkumu mohli občané průběžně pokládat dotazy, na něž v průběhu víkendu odpovídali odborníci ze znalostního a informačního centra.

Druhý den (sobota)

V sobotu občané souběžně pracovali ve dvanácti pracovních skupinách. Měli k dispozici simultánní tlumočníky a zkušené poradce, kteří usnadňovali průběh jejich diskuse. Ve skupinách vytvářeli obsah formou vícejazyčných tabulek, k nimž měly přístup i ostatní skupiny. V první části programu se skupinové diskuse věnovaly tématu hodnot EU, potravin a plýtvání potravinami obecně. Následně se diskuse soustředily na možná řešení a nápady, jak omezit plýtvání potravinami, a na to, které z nich jsou přednější. Každá skupina vybrala svých pět nejlepších nápadů a přístupů k omezení plýtvání potravinami. Poté byli občané požádáni, aby své přístupy spojili s přístupy ostatních skupin a vytvořili tak souhrny všech 60 nápadů a postupů, které dříve upřednostnili. V poslední části programu obdržela každá skupina jeden souhrn dříve identifikovaných nápadů a postupů. Následně byli občané vyzváni, aby vytvořené souhrny pojmenovali a vedli o nich diskusi. Tyto souhrny dále doplnili o další nápady a zformulovali důvody, proč jsou dané souhrny důležité. Cílem bylo, aby měli občané společný pocit odpovědnosti a aby měl každý možnost podělit se o své myšlenky k danému tématu. Ke konci dne byly

dokončené souhrny strojově přeloženy do všech úředních jazyků EU, aby měli občané k dispozici verzi ve svém vlastním jazyce.

Třetí den (neděle)

V neděli ráno, na začátku plenárního setkání, obdrželi účastníci tohoto setkání vytvořené souhrny v jejich příslušném jazyce. Řečníci z každé pracovní skupiny je prezentovali a poskytli jejich odůvodnění. Občané poté byli vyzváni, aby určili, které souhrny jsou podle nich přednější. Dělo se tak během otevřeného fóra, jež sestávalo z deseti plakátů zobrazujících jednotlivé souhrny s názvy, které jim v pracovních skupinách přidělili. Každý občan měl k dispozici pět bodů, pomocí nichž ohodnotil své preferované souhrny na plakátech. Po přestávce na kávu se konala část setkání věnovaná otázkám a odpovědím, během níž byly zodpovězeny otevřené a opakující se dotazy, které vyvstaly v průběhu víkendu, jakož i spontánní dotazy vznesené během plenárního setkání. Následně byla prezentována zmiňovaná hodnocení souhrnů nápadů a postupů. Občané rovněž obdrželi informace k dalšímu setkání konanému on-line formou. Richard Kühnel, ředitel oddělení pro zastoupení a komunikaci v členských státech Generálního ředitelství Evropské komise pro komunikaci, poté s účastníky setkání sdílel své závěrečné poznámky a rozloučil se s nimi.

2. Program ve zkratce

pátek 16. prosince PLENÁRNÍ SETKÁNÍ	
14:00–14:15	Uvítací slovo Evropské komise
14:15–15:30	Vzájemné seznámení účastníků setkání, informace o orgánech EU a právních předpisech, úloha občanů v tomto procesu
15:30–16:00	Přestávka na kávu
16:00–18:00	Úvod do problematiky plýtvání potravinami a hodnotového řetězce, moderovaná panelová diskuse různých zúčastněných stran o krocích k omezení plýtvání potravinami, organizační záležitosti
sobota 17. prosince PRACOVNÍ SKUPINY	
9:00–10:30	Kdo jste a co je pro Vás důležité? Vzájemné seznámení účastníků setkání, diskuse o osobních hodnotách a o návycích týkajících se potravin a plýtvání potravinami
10:30–11:00	Přestávka na kávu
11:00–13:00	Jakým způsobem můžeme omezit plýtvání potravinami a která řešení se zdají být těmi nejpodstatnějšími? Diskuse o různých přístupech a opatřeních, utváření nápadů, stanovení priorit
13:15–14:15	Přestávka na oběd
14:30–16:00	Které nápady ostatních skupin jsou podobné těm našim? Spojování přístupů s přístupy ostatních pracovních skupin (propojení a shrnutí)
16:00–16:30	Přestávka na kávu
16:30–18:00	Jak můžeme podobné nápady označit a proč jsou důležité k omezení plýtvání potravinami? Práce se souhrny přístupů a jejich označování (kategorizování)
neděle 18. prosince PLENÁRNÍ SETKÁNÍ	

9:00–10:45	K jakému výsledku dospěly pracovní skupiny? Prezentování souhrnů, otevřené fórum, prioritizace souhrnů
10:45–11:15	Přestávka na kávu
11:15–13:00	Co jsme se během víkendu naučili a co nás čeká příště? Zodpovězení zásadních otázek

3. Seznam zapojených odborníků

Prvního setkání se zúčastnili následující odborníci:

Odborníci z Evropské komise:

1. **Gaëtane Ricard-Nihoullová**, zástupkyně vedoucího oddělení pro dialogy s občany, Generální ředitelství pro komunikaci, Evropská komise
2. **Anne-Laure Gassinová**, vedoucí týmu, oddělení pro strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“, Generální ředitelství pro zdraví a bezpečnost potravin, Evropská komise

Externí odborníci a specialisté:

1. **Toine Timmermans**, manažer programu Udržitelné potravinové řetězce na univerzitě ve Wageningenu
2. **Victor de Meester**, koordinátor v oblasti životního prostředí, Colruyt Group
3. **Betty Changová**, vedoucí výzkumu, Evropská rada pro informace o potravinách
4. **Thomas Candéal**, projektový manažer v Mezinárodní koalici pro boj proti plýtvání potravinami
5. **Maïwenn L'Hoirlová**, projektová manažerka pro boj proti plýtvání potravinami a nedostatku potravin – udržitelné potraviny, francouzské ministerstvo zemědělství a potravinové soběstačnosti
6. **Gyula Kasza**, koordinátor projektu Maradék Nélkül („Beze zbytku“), maďarského národního programu pro předcházení plýtvání potravinami; docent na maďarské Univerzitě veterinárního lékařství
7. **Bruno Menne**, hlavní poradce pro bezpečnost potravin, informace pro spotřebitele, výživu zvířat a krmiva a zajišťování kvality ve Výboru profesních zemědělských organizací v EU (COPA) a Všeobecném výboru pro zemědělské družstevnictví v EU (COGECA)
8. **Angela Frigová**, generální tajemnice Evropské federace potravinových bank

4. Souhrny definované občany

Z výsledků pracovních skupin bylo vytvořeno deset souhrnů. V průběhu otevřeného fóra byla stanovena jejich důležitost v následujícím pořadí (všechny výsledné souhrny jsou uvedeny v příloze 1: Výsledné souhrny):

1. S6: Místní zemědělci a malí výrobci: schůdné řešení problému plýtvání potravinami?
2. S2: Předávání znalostí a zvyšování informovanosti
3. S3: „Taste the Waste“: kampaň proti plýtvání potravinami
4. S10: Sdílej, neplýtvěj! / Sdílení znamená šetření / Unie solidarity pro spravedlivý přístup k jídlu s cílem vyhnout se plýtvání
5. S8: Označení potravin: zvyšování informovanosti k omezení plýtvání
6. S1: Velikost porcí a využití zbytků

7. S7: Iniciativy, které mají být přijaty supermarkety a distribučním řetězcem, aby se o plýtvání potravinami informovalo a docházelo k jeho omezování
8. S9: Kvalita a kvantita informací o plýtvání potravinami v rámci hodnotového řetězce
9. S5: Pobídky k omezení plýtvání potravinami v rámci potravinářských koncernů
10. S4: Schopnost všech dotčených účastníků ovlivňovat politiku EU v oblasti potravin

5. Nahrávky z plenárních setkání:

16. prosince 2022: <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-1-22-12-16>

18. prosince 2022: <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-1-22-12-18>